

# TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Abonemina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. — Predništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v torek, dne 1. aprila 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 39.

## Banovinski proračun za leto 1930/31.

Današnji Uradni list objavlja prvi proračun Dravske banovine za proračunsko dobo 1930/31. Proračun, ki stopi jutri, dne 1. aprila 1930 v veljavo, ravno glede taks in doklad, ni dočela jasen. S proračunom se uveljavljajo razne nove davščine, ki obremenjujejo industrijo in trgovino, na primer davščina na premog, davščina na električen tok, davščina na alkoholne pijače, na sečnjo gozdov itd.

Gospodarski krogi so s tem proračunom postavljeni pred gotovo dejstvo. Znano jim je, da od jutri naprej veljajo nove davščine, ni jim pa znano, koliko te davščine znašajo, kako se računijo, kako se bodo pobirale i. t. d.

V tem vidimo bistveni nedostatek, kajti če tudi bi bilo pravilno, da se jim odreka naravna pravica, pravica, ki se nam zdi razumljiva, da bi se gospodarske kroge predhodno zaslišalo, da bi imeli priliko povedati svoje mišljenje in svojo sodbo takrat, kadar gre za dalekosežna nova bremena, ki so svojevrstna edino za našo banovino, kolikor moremo pregledati, ki se ne tičejo samo neposredno njih interesov, temveč celokupnega gospodarskega blagostanja v banovini, smemo vendar upravičeno zahtevati, da se izmera davščin in druge podrobnosti, katere rabi trgovec ali industrijec za kalkulacijo, tako pravočasno objavi, da je vkalkuliranje mogoče.

To je postulat, od katerega gospodarski krogi pod nobenim pogojem ne morejo odjenjati. Pričakujemo torej, da se bode to, kar se je zamudilo, čim prej doprineslo.

Po novem proračunu znašajo takse in doklade banovine celotno 85 milijonov 680.000 dinarjev, to je 32 milijonov 410.000 dinarjev več nego so znašala vsrezna bremena obeh slovenskih oblasti v letu 1929. Na neposredne davke se bo pobirala 40% doklada, ki je v tej izmeri izdatno povišana napram oblastnim dokladam na neposredne davke, kajti oblastna doklada na družbeni davek je v letu 1929. znašala v obeh oblastih samo 25%, na pridobnino pa v ljubljanski oblasti 25% (na predpis leta 1929), v mariborski oblasti pa 50% na pridobnino iz leta 1928, ki je tvorila samo neznaten del pridobnine za leto 1929. Interesantno je v tem pogledu, da bo Savska banovina pobirala na neposredne davke samo 20% doklada, pa pri tem iz objavljenega proračuna izhaja, da se je Savska banovina ognila vseh taks na produkcijo, katere so nevarna predobremenitev za vsa tista trgovska in industrialna podjetja, ki ne delajo samo pod vaskim zvonikom, ampak morajo na oddaljene trge naše prostrane države.

Proračun smo mogli samo v zadnjem trenutku dobiti. Ne moremo v detajle, a reči moramo, da pomenja obremenitev za dobrih 30 milijonov več nego je znašala obremenitev oblasti.

V kritičnem času je to huda preizkušnja in Bog ve, kako jo bo prestalo naše izmučeno gospodarstvo. Narastli so posli banovine, a državna dotacija je kljub temu za 5 milijonov dinarjev manjša. Okolnost, da je zmanjšana državna dotacija, je bridka stvar in si tega zmanjšanja ne vemo prav raztolmačiti. Vsiljuje se nam misel, da bi utegnil biti minister za finance napram naši banovini zato tako neradodaren, ker je iz došlih mu predlogov iz dežele same videl, kako iznajdljivi

so slovenski upravniki v iskanju novih bremen in fiskalnih virov. Ali ni zapeljivo za finančnega ministra misliti, da se za take kraje dotacije najlažje priščišnejo. Obremenitev naše banovine bo izdatno večja, okoli 30 milijonov novih bremen, a pri tem trgovina, obrt industrija in promet niso imeli niti v bankih svetih niti drugod prilike pomeniti se o novih davčnih zahtevah. Jasno je, da je položaj neugodnejši nego je bil za časa oblastij, če tudi te niso dale rade gledati v svoje proračune. Zdi se nam pa, da ni prav, ako se odreka razgovor o tako važnih stvareh in zdi se nam, da ima prav oni, ki je napisal v »Slovenec« o ljubljanskem proračunu dne 28. marca 1930: »In to silno pomanjkanje spoznanja potrebnosti kritike! Brez kritike vendar ni nobenega napredka, ker samo kritika opozarja na napake. Vendar ne bo nihče trdil, da je občinsko gospodarstvo brez napak, saj so morali celo listi, ki so glasovali za proračun, priznati, da so se delale in se delajo napake.« Mutatis mutandis velja to tudi za banovinski proračun.

### Nad 20 milijonov Din izgube!

(Piše dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna v Ljubljani.)

Jedna velikih težav naših ljudi na deželi so njihovi nakupi vrednostnih papirjev na obroke. Nekatere takozvane »bankovne tvrdke in radnje« so preplavile naše kraje v svojimi agenti, ki so z najrazličnejšimi obljubami in lažmi zavedli tisoče in tisoče v nakup raznih srečk za pretirane cene.

Par teh tvrdk je prišlo v konkurz. Konjović je bil prvi med najbolj poznanimi ter je zapustil mnogo lahkovernih kupcev, ki šele sedaj vidijo, da tudi velikim oglašom v listih in lepim potrdilom o izvršenem nakupu ni verjeti. Druga taka beograjska tvrdka je Jakov C. Zumbolović, Kralja Petra 52, Beograd, ki se zove sicer samo: »prodaja vrednostnih papirjev«, a je bila najagilnejša med vsemi. Kolikor vem, ta tvrdka ni še v konkurzu, vendar se ovadbe proti njej pri državnem pravdniku v Ljubljani množijo v toliki meri in oškodovani nastopajo v tolikem številu, da bo težko kaj s tvrdko, ki na vse pozive in tudi ovadbe pri državnem pravdniku samo molči in ne odgovori ničesar. Še jedna taka tvrdka je Franjo Pecha v Zagrebu, Bankovna radnja, Jurišičeva 21. Tudi od te ni dobiti že plačanih vrednot.

Dolgo sem poizvedoval, koliko imajo naši ljudje škode pri teh svojih kupcih ter sem prišel do zaključka, da so te izgube naravnost ogromne. Gotovo znašajo mnogo nad 20 milijonov Din, samo na tem kar so preplačali na tečaju, ko so kupovali na obroke po 600, 700, celo preko 800 dinarjev en komad Vojne škode, 120 do 160 Din za en komad Srpskega rdečega križa ali tobačne srečke. Koliko pa je milijonov izgubljenih, oziroma prav rečeno, proč vrženih pri onih kupcih, kjer so kupci prenehali po prvem, drugem ali tretjem obroku ter so izgubili pravo na vsako povračilo plačanih zneskov! Skoro po-

lovica, gotovo pa tretjina vseh teh obročnih kupcij se konča na ta način, da se kupec premisli in opusti daljne plačevanje. Srečni, ki so to storili že pri prvem obroku, mnogo jih je pa, ki so nehali šele pred zadnjimi obroki in so izgubili vse.

Če vzamemo v poštev, koliko je finančna uprava vnovčila kuponov Vojne škode, sodim, da se nahaja na slovenskem ozemlju skoro 150.000 komadov tega papirja. Lahko rečem, da je dve tretjini kupljeno na obroke, torej 100.000 kosov, ki so bili preplačani z 200, 300 in tudi 400 Din nad njihovo pravo tečajno vrednostjo. Če vzamemo, da je bil preplačan samo z 200 Din vsak kos, dobimo številko 20 milijonov Din, kje pa so one izgube kupcev, ki so predčasno nehali z obroki? In kje so oni milijoni, ki so izginili s Konjovićem? Koliko je izgub pri Zumboloviću in drugih takih tvrdkah? Baj je Zumbolović od svojega podjetja vtaknil več milijonov v neko keramično podjetje, pa sedaj manjka njemu, da ne more kupcem že plačanih papirjev izročiti, ker jih najbrže nima več, ali pa so v kaki banki kot jamstvo za posojilo.

Kako bi bilo obvarovati naše ljudi v bodoče takih izgub? Z nasvetom, ne kupujte pri agentih na obroke, napodite vsiljivce, kakor so delali pred vojno kmetje na Krasu z agenti neke češke banke, ko so jih ponovno krvavo pretepli in se s tem oškodovali za izgube? To ne gre, ker zadenemo tudi nekatere solidne tvrdke, ki se pečajo s tem poslom. Kaj torej! Novi zakon o obročnih kupcih nam je nujno potreben. Z njim bodo izginile take nesolidne tvrdke in njihovi agenti, s strogim nadzorstvom tega posla bo dana gotovost in zaupanje v zakon tudi neukim ljudem, da ne bodo izročeni na milost in nemilost vsakemu goljufu, ki zna sladko govoriti. Seveda pa je potrebno predvsem že takoj sedaj poučiti ljudi, da naj bodo previdni pri nakupu vrednostnih papirjev na obroke ter naj prevdarijo, da samo z 2/3 zneskov, ki jih izdajo za obroke, kupijo n. pr. jedno obveznico Vojne škode, ako hočejo v tem papirju naložiti svoje prihranke. Banke bi pa morda tudi posamezne komade Vojne škode po dnevnom tečaju oddajale takim malim kupcem, ki ne zmorejo jednega sklepa. S tem bi se marsikdo obvaroval izgube, ki jo sicer utрпи pri obročni kupciji.

Glavno je pa: nov zakon o kupcih na obroke, posebno v kolikor zadeva nakup vrednostnih papirjev! Ugled naših prvovrstnih državnih papirjev zahteva to predvsem in pa varstvo naših ljudi pred zlorabo. Naši ljudje so izgubili dosedaj že preveč denarja pri raznih polomih in preveč je danes trda za zaslužek, da bi mogli biti odločujoči krogi ravnodušni proti nadaljnim izgubam še pri teh ljudeh, ki marljivo štedijo za svojo starost. So to večinoma najmanjši ljudje in predvsem potrebni zaščite.

### POŠTNE NAKAZNICE V AVSTRIJO.

S 1. aprilom se je zopet pričel poštno-nakazilni promet med Jugoslavijo in Avstrijo. Največji znesek za pošiljke v Jugoslavijo je določen s 3000 Din, obratno pa s 260 šilingi. Z istim dnem so pripuščena v promet vpisana pisma, vrednostna pisma in vrednostne skatlice ter zavoji po povzetju. Najvišji povzemni znesek je obremenjen zopet s 3000 Din, oziroma s 360 šilingi.

### Plačevanje takse za kartotečne liste pri kartotečnem knjigovodstvu.

Ministrstvo za finance, oddelek za davke je dne 4. marca 1930 pod št. 16028 objavilo sledeči razpis: »Točka 3 člena 145 taksnega in pristojbinskega pravilnika določa, da se taksa iz tarifne postavke 167 taksne tarife prileplja in uničuje na potrdilu samem. Pri mnogih podjetjih se uvaja nov način knjigovodstva potom kartoteke. Kartotečni listi so manjšega formata in iz tršega papirja, pa je na njih težko nalepiti in uničiti kolke. Tudi bi bila manipulacija s kartotečnimi listi ovirana, če bi bil na vsakem kartotečnem listu nalepljen kolek. Radi tega je minister za finance odločil, da se nevarno uvodoma omenjenem določilo taksnega in pristojbinskega pravilnika kolki za kartotečne liste nalepljajo in uničujejo na referatu, odnosno na prošnji, s katero se kartoteka prijavlja za potrdilo, odnosno parifiranje. Vsak kartotečni list se opremi s štampiljko sledeče vsebine: »Taksa po t. p. 167 plačana pod št. ..../193...«. Štampiljke nabavi za vse oblasti, pristojne za pobiranje te takse, ministrstvo za finance. S potrjanjem in parifiranjem kartotek poverjeni uradnik napiše na vsak kartotečni list številko vložnega zapisnika, pod katero je bila vložena prošnja za potrdilo kartoteke in pristavi zraven svoj podpis. Na to pobere takso po številu kartotečnih listov, nalepi kolke in jih uniči na prošnji. Pri določanju takse se vsak kartotečni list računa za en list.«

### Razprava glede elektrifikacije Dravske banovine.

Pod predsedstvom načelnika Odselka elektrarn Zveze industrijcev gospoda univ. dr. ing. Milana Vidmarja se je vršila v sredo, dne 26. marca 1930 predpoldne v mali dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani konferenca v Zvezi industrijcev včlanjenih elektriških podjetij. Konferenci so prisostvovali: gg. predsednik Rosshändler, ing. Maks Droschel in ing. M. Kiepač za Elektrarno Fala d. d., Maribor, gg. direktor ing. Radnai, ing. Killer in T. Špica za Trboveljsko premogokopno družbo v Ljubljani, gg. dr. Logar in ing. Ruel za Kranjske deželne elektrarne, Zirovnica, g. ing. Stanislav Sone za Ljubljanski vodovod in elektrarno, Ljubljana, gg. Josip Marinko in ing. Horvat za Elektrarno I. Česenj, Brod-Vižmarje, g. dr. Šemrov za Elektrarno Mayer in drug, Kranj, g. ing. Gross za Elektrarno V. Majdiča nasl., Kranj. Predsedništvo Zveze industrijcev je zastopal na konferenci podpredsednik Zveze g. Avgust Praprotnik. Nekaj časa je bil tudi navzoč predsednik Zveze industrijcev g. Dragotin Hribar. Od tajništva Zveze industrijcev sta bila prisotna gg. ing. Milan Šuklje in dr. Adolf Golja. Na dnevnom redu konference je bila predvsem razprava o programu elektrifikacije Dravske banovine.

Predsedujoči g. dr. ing. Milan Vidmar je v svojih uvodnih izjavah naglašal, da navdajajo člane Zveze industrijcev, ki se bavijo z elektriškim gospodarstvom, velike skrbi z ozirom na vesti, na namerava banska uprava preskrbovati mesto Ljubljana z električnim tokom iz Velenja. Kdor se je bavil z elektrotehničnimi napravami, ne more dvomiti o tem, da je nemogoče mestu Ljub-





**Boj za baker.**

Bakrena industrija je med svetovno vojno jako dobro uspevala. Po svetovni vojni pa je nastopilo v tej panogi mrtvilo. Sele leta 1928 se je položaj nekoliko izboljšal. Vendar pa so izgledi za bodočnost precej neugodni in producenti bakra se trudijo na vse načine, da bi zopet pridobili izgubljeno pozicijo in pomen v svetovnem gospodarstvu. Pri tem pa igrajo kakor v mnogih drugih važnih industrijah surovin prvo vlogo konsumenti. Na vse poizkuse, s katerimi se trudijo producenti bakra, da bi povišali cene bakra in zopet delali masne dobičke, o katerih vedno sanjajo, odgovarjajo konsumenti s štrajkom. Parola štrajka pa se ni obnesla lansko leto. Toda po oktoberskem polomu Newyorške borze, ki je imel za posledico znižanje cen, so zopet dobili oblast nad tržiščem bakra konsumenti. Ako ravno so drugi produkti pri tej priliki dosegli najnižje cene po letu 1922, je vendar znašala cena bakra 18 centov za funt doma in 18-5 za inozemstvo (sedaj 17<sup>7</sup>/<sub>8</sub>, odnosno 18-3) vkljub zmanjšanemu popraševanju in velikim zalogam. Ja, zdj se celo, da je bilo producentom mogoče, da so se tako zelo zavarovali, da se lahko za bližnjo bodočnost počutijo precej mirne.

Kjerkoli se informiramo o bodočem položaju industrije bakra, se povdarja, da se je baker, ki je bil vedno najbolj odvisen od gospodarskih neprilik, z uspehom obvaroval pred depresijo v Združenih državah. Za razumevanje tega položaja si je treba predočiti dva faktorja: 1. V zadnjih sedmih letih se je industrija bakra zelo izpopolnila in 2. izvedla se je koncentracija bakrene produkcije. Maloštevilne finančno jako močne skupine kontrolirajo danes celotno produkcijo in so svojo kontrolo razširile na vse važnejše produkcijske koncernne. Kar je bilo poprej nemogoče, se je s koncentracijo doseglo: namreč prilagoditev produkcije povpraševanju. Štiri glavni koncerni kontrolirajo danes 80% severne- in južno-ameriške produkcijske kapacitete. Obe deželi producirata približno 78% svetovne produkcije bakra in 88% svetovne elektrotehnične rafinerijske kapacitete. Sodelovanje teh štirih koncernov igra veliko vlogo na tržiščih bakra in paralelno s tem gre tudi roko v roki izven teh koncernov stoječa domača in inozemska produkcija.

Se dalekosejšega pomena kot ta koncentracija produkcije je razširitev interesov iste na predelovalno industrijo. V tem oziru moramo predvsem opozoriti na dva največja ameriška producenta: Anaconda Copper Mining Co in American Smelting and Refining Company. Vsaka od teh skupin kontrolira danes istočasno 40% ameriške potrebe po bakrenih fabrikah, tako da ostalih 20% ne igra na oblikovanje cen na odprtem tr-

gu sploh nobene vloge. S spojitvijo produkcije in fabrikacije se je naravno položaj producentov znatno spremenil. Prodajna cena bakra namreč, ki je za producenta glavna stvar, se sedaj prevladi na konsumenta in pride za proizvajalca finalnih fabrikatov samo indirektno v poštev. Tako so postali producenti bakra istočasno konsumenti bakra. V tem oziru vidimo najvažnejšo fazo te industrije v zadnjih letih, za kar je dala inicijativo Anaconda s prevzemom American Brass Company.

Cena 18 centov za funt vsebuje 8 centov dobička, če pomislimo, da znašajo povprečni stroški nekaj manj kot 10 centov. Ako bi se pri nespremenjenih produkcijskih stroških znižala cena na 17 centov za funt, bi morala industrija prodati za 14% več bakra, ako bi se cene znižale na 16 centov pa za 33% in pri ceni 15 centov pa za 60%, ako naj bi bil dobiček isti kakor pri prodajni ceni 18 centov. Ker pa s tem ni računati, da bi se pri ceni 14 centov moglo prodati še enkrat toliko bakra kot sedaj, vlada splošno mnenje, da se naj sedanja baza obdrži in da se onim, ki se danes nahajajo še zunaj koncerna, ne bo posrečilo prebiti fronte. Da je bilo v primeri s prejšnjimi leti visoko stanje cen leta 1929 praktično brez vpliva na konsum bakra, služi producentom za argument, da konsum ni odvisen od cen, ampak od splošnega gospodarskega položaja. Leta 1929 je bila cena nekoliko čez 18 centov in je ostala za večji del leta stabilna na 18. Vkljub temu pa se je konsum znatno povečal v Združenih državah in je znašal 11-8% več kot leta 1928. Za domači konsum je to pomenilo 1,100.000 ton proti 983.500 ton leta 1928. Svetovni konsum se je povečal za 6% in je znašal 2,111.000 ton.

Kar se tiče splošnega kupčijskega položaja in njegovega vpliva na konsum bakra, so producenti bakra mišljenja, da je padajoča konjunktura samo prehodnega značaja in računa se, da bo konsum bakra leta 1930 samo za 5% manjši kot lansko leto. Tudi se splošno misli, da bo Evropa, katere konsum je lansko leto nekoliko popustil, z izboljšanjem finančnega položaja postala zopet večji konsument. Kar se tiče Združenih držav, se je konsum bakra, računano na posameznega prebivalca od leta 1921, skoro podvojil. Leta 1921 je znašal namreč konsum 495.885 ton, to se pravi 9-5 funtov na posameznega prebivalca. Leta 1928 pa je znašal konsum bakra 980.000 ton, to je na posameznega prebivalca 16-4 funtov. Interesantna je tudi statistika, ki nam pove, kako je ta konsum v Ameriki razdeljen. Leta 1928 so namreč porabile: industrija posod 24-5%, električna industrija 21-7%, avtomobilna industrija 13%, industrija žice 8-8%, stavbna industrija 6-3%, industrija cevi in sorodne industrije 6-4%, municija

0-8%, hladilni aparati 1-3%, železniške gradbe 0-6%, radio 0-5%, ladjedelništvo 0-2% in razne druge industrije 8%.

Da se vodilna industrija bakra zaveda sedanjega položaja, se razvidi že iz tega, da je znižala produkcijo. Od posameznih skupin so znižale svojo produkcijo Chile Copper za 15, Anaconda za 30, Utah Copper za 30, Phelps Dodge za 40, Calumet and Arizona za 40, Unted Verde za 40 odstotkov.

**Ljubljanska borza**

Točaj 31. marca 1930	Povpraševanje Din	Ponužbs Din
<b>DEVIZI:</b>		
Amsterdam 1 h. gold. . . . .	—	22-72
Berlin 1 M . . . . .	13-5975	13-5375
Bruselj 1 belga . . . . .	—	7-8992
Budimpešta 1 pengö . . . . .	9-87	9-90
Curij 100 fr. . . . .	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling . . . . .	7-9659	7-9959
London 1 funt . . . . .	—	275-46
Newyork 1 dolar . . . . .	—	56-51
Pariz 100 fr. . . . .	—	221-65
Praga 100 kron . . . . .	167-39	168-19
Tret 100 lir . . . . .	295-72	297-72

**KONJAK IN ŠAMPANJEC.**

Za jutri sklicuje Trgovska in obrtna zbornica v Zagrebu anketo interesentov, kjer naj se izdelajo predlogi za označbo gotovih alkoholnih pijač domačega izdelka, v prvi vrsti konjaka in šampanjca. Gre za pijače, ki se po členu 15. francosko-jugoslovanske trgovske pogodbe od 30. januarja 1929 od 15. novembra 1930 naprej ne smejo več prodajati z geografičnimi označbami, ki ne odgovarjajo pravemu kraju produkcije.

**ROŽNA ESENCA V BOLGARIJI.**

Produkcija rožnega olja ali rožne esence v Bolgariji, ki je v teku 16 let vesled vojnih zmed in listnih boleznih zelo nazadovala, se je v zadnjih letih zopet dobro razvila in je zopet lukrativen eksportni predmet Bolgarije. Leta 1910 je merila z rožami kultivirana ploskev 7605 hektarov in je dala 104.000 stotov rož, iz katerih so napravili 606.261 muškalov esence; muškal je stekleničica s 5 grami. Leta 1926 so bile številke sledeče: 5049 hektarov, 64.343 stotov, 390 tisoč 864 muškalov. V preteklem letu 1929 je bilo v kulturi 6230 hektarov, a dali so 3200 kilogramov esence, ki je bila večinoma v Francijo. Najboljše rože uspevajo v globoki dolini med gorovjem Balkan in južno ležečimi gorovji.

**Dobava-prodaja**

Nabava tiskovnega papirja. Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje prvo licitacijo za nabavo 38.600 kg tiskovnega papirja. Licitacija bo dne 3. maja t. l. ob 11. uri v pisarni poštno direkcije v Ljubljani v sobi štev. 42. Jamčevina (5 odstotkov, ali, če je inozemec 10 odstotkov) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštno direkcije v Ljubljani, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave 4 vagonov portland-cementa; do 17. aprila t. l. glede dobave 30 kg usnja; do 25. aprila t. l. glede dobave steklenic, zamaškov, vate, lesenih škatlic, stekleničic za zdravila itd. — Dne 22. aprila t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu licitacija glede dobave 20.000 komadov hrastovih pragov. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja plinskega koksa. Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema ponudbe glede prodaje 80 ton plinskega koksa.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Zagrebu sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave 850 kg karbida. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omejenih direkciji.) — Direkcija državnega rudnika Krika sprejema do 18. aprila t. l. ponudbe glede dobave 2 zobatih koles. — Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: Dne 23. aprila t. l. pri Gradjevinski upravi v Boki Kotorski glede dobave 300.000 komadov zidne epeke, 150 ton negašenega apna, 500 ton portland-cementa, 40.000 komadov žlebnjakov ter cementnih in keramičnih plešč. — Dne 24. aprila t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave raznega vrvarskega materiala. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 23. aprila t. l. se bo vršila pri Računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za gradbe v Beogradu licitacija glede dobave pohištva. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri blagajni navedenega ministrstva.)

Dobava mesa. Dne 1. aprila se bo vršila pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dnevne dobave mesa za čas od 11. aprila 1930 do 31. marca 1931. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omejenih intendanturi.)

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana      Telefon štev. 2263

# ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe - Velepražarna kave - Milni za dišave      Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka - Mineralne vode . . .

Točna postrežba      LJUBLJANA      DUNAJSKA CESTA 33      Ceniki na razpolago

Ustanovljeno leta 1840

Od dobrega najboljši je samo

## GRITZNER - ADLER - KAYSER

Šivalni stroj in kolo elegantna izvedba - najboljši material

### URANIA pisalni stroji

v 8 velikostih

Novost: Šivalni stroj kot damska pisalna miza



Samo pri **Jos. Petelinc-u** Ljubljana, Telefon int. 2913 Zmerne cene, tudi na obroke

**Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe**

# Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte ceniki!

Račune, memorandum, cenike, naročilnice v blokch s poljubnim številom listov, kuverte, etikete in vse druge komercijalne tiskovine dobavljiva hitro po zmernih cenah



## TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračune!

Trgovci in industrijci

# Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

# KUVERTA

DRUŠTA S O. Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot 1 - Karlovska c. 2